

КВІТЕНЬ 2026 р.

4

ВЕСЕЛКА

ЩОМІСЯЧНИЙ ЖУРНАЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

О. Коваленко

Квітень

Квітень на хмаринку сів,
До нас в гості прилетів.
А за ним, як діточки,
Поспішають квіточки.
Ось конвалії й в'юнки,
Барвінкові килимки,
А кульбабки і дзвіночки –
Малюкам плести віночки.

Лідія Дяченко

Великдень

Навесні Великдень –
Над святами свято!
Крашанки і паска
Сяють в кожній хаті.
Йде Христос Воскреслий –
Настіж душі й очі!
Щоб зі світу скресла
Крига злої ночі.

Наталія Замрія

Чубчики

Весна зелені чубчики
Вистромлює з землі,
Гребінчиком розчісує
І змочує в дощі.
Гей, підростаєте, чубчики,
Ой, чубчики, чубки,
Мої зелені чубчики,
Великі і малі.

Розмалюй.

Розмалюй.

На обкладинці журналу ма-
люнок художниці Вікторії Ду-
наєвої. Ілюстрація до вірша
«Чубчики».

Іван Драч

Весняна акварель

Це вже не сон – це сон-трава
Гущінь замшлу прорива,
І ніжним чадом, чудом чистим
Бузкова свічка понад листом
Вже злотом-пломенем жива.

Це вже не сон – це вже котики
Сидять на лозах в сні екзотики,
Мурличуть хижо, мають запити
Рій бджіл у пазурі спацапати,
Продмухують пухнасті ротики.

Це вже не сон – це вже весна
Безсонна бродить, як мана.
Здираю з серця сну шкарлупцу
І в небо сиве серце пуцу –
Хай сивим жайвором зрина!..

Чи знаєте ви, що...

Золота писанка

Королівський канадський монетний двір випустив золоту монету у формі української писанки.

Монета стала вже восьмою золотою «писанкою» у колекції канадського мо-

Автори дизайну монети – Стивен Розаті та канадець українського походження Дейв Мельничук, який є членом Українського музею Канади в Торонто.

нетного двору. Цього разу на ній зображена троянда.

«Ця вишукана писанка із чистого золота яскраво поєднує мистецтво та спадщину. Вона уособлює весняне святкування витонченості та гармонії», – йдеться в описі монети.

Н. Забіла

Квітень

Весно, весно! Перші квіти
Розцвітають на землі.
Сині проліски привітно
Зводять вінчики малі.
І хоч, може буде влітку
Більше квітів запашних,
Та для нас найперша квітка
Наймиліша від усіх.
Завжди ми її помітим,
З лісу в дім принесемо.
І тому цей місяць Квітнем
По заслугі ми звемо.

Розмалюй.

Валентин Берестов

Пісня весняних хвилин

Що не днина,
По хвилині
Довша день,
Коротша ніч.
Потихеньку,
Помаленьку
Проганяєм зиму
Пріч!

Анатолій Костецький

Починається весна

Знов
починається
весна –
Знов
починаються
дива!

То серед двору
із-за снігу
раптово
визирне
трава,
то раптом
лагідні веснянки
засіють
щоки та носи
чи розщебечуться
ще зранку
птахи
на сотні голосів.

А вчора!
Вчора!..
Що й казати!
Всі веселилися
до сліз:
Славко –
дражлива й задирака! –
Наталці
проліски
приніс!..

І зовсім це
не дивина –
так
починається
весна!

У СВІТІ КАЗОК

По-справжньому казка хвилює лише того, хто володіє найціннішим скарбом – радіти радістю й боліти болем землі, лісу й ріки, травинки, дерева, птаха, звіра й людини, хто відчуває в навколишньому світі душу живої природи, бачити себе не її владарем, а маленькою частинкою, крихіткою безмежного Всесвіту.

Про запорожців та царицю Катерину

(Українська народна казка)

Запорожці до цариці Катерини в гості приїхали. Скільки там чоловік, хто його зна, чи півсотні, чи й більше. Зайшли в покої.

– Здорова була, Катерино!

– Здорові! Здорові, запорожці!

І дочка її вийшла, а на руці в неї перстень. Один запорожець і каже:

– Можна заспівати вам пісень козацьких?

– Заспівай, заспівай!

*Ой чук шкарбундрав,
Козак з дівки перстень*

зняв...

Глянула царівна на руку – нема персня.

– А що ви дивитесь? Нема персня? Може, оцей ваш? Вернути?

– Ні, нехай вже тобі на бублики, – відказує царівна.

– Дати їм по склянці горілки, – наказує Катерина.

Принесли горілку.

– Будь здорова, – каже

один козак, – Катре, як корова, а обширна, як земля!

– Е-е, ти чому так сказав на мене, – образилась вона. – Стратити.

Схопили слуги козака, поставили на такій відстані, наскільки гармата може стріляти.

– Як стріляти, то й стріляти, – говорять слуги.

Вистрілили. Але ядро не докотилось до козака.

– Ближче поставити, а таки розстріляти, – кричить Катерина.

Ближче підвели, вистрілили. Знову не докотилось те ядро.

І третій раз не докотилось.

– Ну, що ж з тобою зробити? У синод – судити, – ще дужче кричить Катерина.

А синод так розсудив:

– Та ж він на тебе, Катре, добре сказав: будь здорова, як корова, а обширна, як земля. І що ж тобі не сподобалось?

Почувши це, цариця заспокоїлась. А козак знову звертається до неї.

– Катре! Катерино, навари нам галушок.

– Добре, добре! – відказує цариця.

Чи скоро, чи нескоро – подала ложки, а держакки в тих ложок з аршин, щоб до рота не доніс. Посідали козаки один проти одного, і домовились: один бере ті галушки ложкою, а другому дає, я вам, а ви мені, та й понаїдались.

Не змогла цариця козаків перехитрити.

Платон Воронько Облітав журавель

Облітав журавель
Сто морів, сто земель,
Облітав, обходив,
Крила, ноги натрудив.
Ми спитали журавля:
– Де найкраща земля? –
Журавель відповідає:
– Краще рідної немає!

Василь Сухомлинський

Весняний дощ

Був теплий весняний день. Вибігла мурашка з мурашника та й побігла своєю стежкою. Біжить вона до високої тополі. Прибігла, полізла по стовбуру. На тополиних листочках – маленькі солодкі крапельки.

Вилізла мурашка на листочок, взяла солодку крапельку в лапки, посадила собі на спину. Вже зібралась вертатися додому, аж чує: загримів грім. Падають великі краплини теплового весняного дощу. Злякалася мурашка. «Це ж дощ змие солодку краплинку. Що я понесу своїм діткам?» Заховалася мурашка під кору. Сидить і прислухається. А дощ шумить, шумить.

Нарешті дощ перестав. Виглянула мурашка й побачила: світить сонце. Вилізла вона зі схованки, злізла з дерева. Знайшла свою стежечку, повернулася додому. А там мурашенята вже ждуть. Дала вона їм тополиного соку. Розділила на всіх діточок, ще й самій залишилось.

Розмалюй.

Марійка Підгірянка

Спекла мама на Великдень
біленькі паски,
а я куплю собі краски,
спишу писанки.

Розпишу я на писанках
квітки, ялички,
розмалюю, роздарую
межі сестрички.

А братові маленькому
дам писанки дві,
щоб ними карабулявся
в шовковій траві.

Цифрова мережа

Павучиха
Мережка любить їсти мух!
Встав числа у кружки, щоб вона знала,
скільки мух зїла.

4 4

4 8

2 5 8

3 5 4

4 2 6

2 0 0 4

5 8 8 6

6 6 2 3

8 6 5 6 4

6 0 2 3 5 6 8

9 0 8 3 1 5 7

	○	5	○		○			
		○		○		○		
	○	○		○	○	0	○	
		6	6	2	3		○	
				○		○		○
		○	○	○		○		○
		○		○	○	○	○	4
						○		

З ПОШТОВОЇ СКРИНЬКИ

Лесина пісня

Саме під такою назвою відбулася 8-го квітня цього року у Словацько-українському культурному та інформаційному центрі у Пряшеві концертна програма з циклу «Наша дума – наша пісня», присвячена 155-ій річниці від дня народження Лесі Українки.

Присутні знайомились з життям і творчістю поетеси, тут же звучали її вірші у виконанні юних декламаторів драматичного колективу «Хамелеон». Своя майстерність показала й актриса Євеліна Гвать, яку добре знають і наші юні читачі. В її виконанні звучали віршовані твори Л. Українки. Присутніх зачарувала своєрідною постановкою уривки «Лісової пісні».

Звучали пісні на слова Лесі Українки у виконанні відомих українських інтерпретів у сучасному аранжуванні.

Ім'я Лесі Українки (1871–1913) – наймужнішої поетеси в світі – сяє непогасною зорею у славному сузір'ї великих майстрів українського слова. поезія Лесі Українки – невід'ємна частина золотого фонду світової літератури.

Леся Українка

*Стояла я і слухала весну,
Весна мені багато говорила,
Співала пісню дзвінку, голосну
То знов таємно-тихо шепотіла.*

*Вона мені співала про любов,
Про молодощі, радощі, надії,
Вона мені переспівала знов
Те, що давно мені співали мрії.*

Іван Сенченко

Сім господинь

У нашій в хаті небагато дівчаток. Тільки Оксана, та Юля, та Марина, та Христя, та Катря, та Оля, та ще Ліна...

Порахуйте, скільки їх?

Мама каже:

– Оксано, хату підмети!

– Добре, – обзивається

Оксана, та тільки мама за двері – кричить:

– Юлько, хату підмети! Кому я кажу!

А Юля відповідає:

– І не подумаю. Хіба нема меншої за мене? Он Христя. Чуеш, Христе? Хату підмети, мама сказала!

– А чого це мені підмити? – розсердилася Христя.

– Я он і місяць тому підмитала, і ще раніше – влітку... І минулого року раз... Не хочу. Я не маленька. Он Катря без діла сидить. Чуеш. Катре, хату підмети!

– Еге, яка, – обзивалася Катря. – А ось і не підмету. То тобі, Христіно, ска-

зали, щоб підмела. Так що можеш працювати. Та й Олька у нас є. Чого це Ольці така полегкість, що вона ніколи й за віник не візьметься? А їй уже сім років. Чуеш, Олько, кидай свої ляльки. Віника бери. Хату підмітай!

– Оце мені лихо, – заклипала Оля. – Все Олько та Олько! Не хочу підмитати... Он Лінка ніколи нічого не робить. Кажуть, маленька. А яка вона маленька, коли їй уже п'ять років? Хай привчається, а то виросте за нашими спинами і не знатиме, як мамі допомагати. Чуеш, Пінко, віника бери! Ліна не опиралася. Взяла віник і як почала підмитати! Стоп пилу такий збила, що в хаті нічого не видно.

Зайшла мама. Схопилася за серце:

– Лишенько моє, лишенько! Правду люди кажуть: де сім господинь, там хата не метена!

Борис Грінченко

Ластівка

Ти знов защебетала
У мене під вікном,
Із вирію вернувшись,
Клопочешся з гніздом.

А там же вічне літо
Цвіте, як Божий рай, –
Чого ж вернулась знову
Ти в мій журливий край?

– Хоч літо там і сяє, –
Лютіше тут мені:
Така квітчасто-пишна
Україна повесні.

Така квітчасто-люба,
Що й в тім краю-раю
Все бачу я хатинку,
Де се гніздечко в'ю.

Валентина Зорік

Сонячне вітання

Добридень, любі діти,
Я – Сонечко яскраве,
Мені радіють квіти,
Дерева, луки, трави...
Я прожену хмаринки
І висушу калюжі.
Всіх ніжно обігрію,
Щоб ви зростали дужі.
Веселка в небі синім
Засяє так барвисто:
У рідній Україні
Хай буде небо чистим!

А вже весна

Обробка Миколи Лисенка

А вже весна, а вже красна,
Із стріхи вода капле. (Тричі)

Молодому козакові
Мандрівочка пахне. (Тричі)

Як поїхав козаченько
У чистеє поле (Тричі)

За ним його дівчинонька:
«Вернися соколе!» (Тричі)

«Не вернуса – забарився,
Гордуєш ти мною. (Тричі)

Буде ж твоє гордування
Все перед тобою». (Тричі)

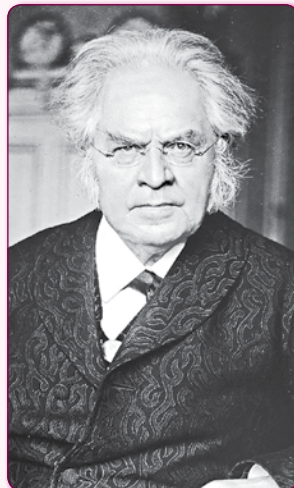
Помандрував козаченько
З лубен до Прилуки. (Тричі)

Ой плакала дівчинонька,
Здіймаючи руки. (Тричі)

ЗНАЙОМТЕСЬ:

З ПИСЬМЕННИКОМ

Б'єрнст'єрне Б'єрнсон

**Б'єрнст'єрне Мар-
тініус Б'єрнсон** (трап-
ляється також тран-
скрипція Бйорнст'єр-
не Бйорнсон; норв.
Bjørnstjerne Martinus
Bjørnson; 1832–1910)
– норвезький пись-
менник, лауреат **Но-
белівської премії з
літератури 1903**
року. Б'єрнсона зва-
жують одним із чоти-
рьох великих норвезь-

ких письменників, решта три – Генрік Ібсен, Юнас Лі та Александер Х'єлланн. Б'єрнсон написав слова норвезького національного гімну «Так, ми любимо цей край» (Ja, vi elsker dette landet).

У ранніх оповіданнях оспівував патріархальне життя селян. Перші драми пов'язані з боротьбою за національну незалежність Норвегії. У п'єсах «Банкрутство» (1875), «Редактор» (1875), «Рукавиця» (1883) Б'єрнсон виступив як представник реалізму, засуджував хижацтво ділків, продажність преси, захищав права жінки. У своїх публіцистичних творах обстоював права української культури на її вільний розвиток. Найвизначнішим твором Б'єрнсона є драма «Понад наші сили» (1883–1885).

Наприкінці 1857 року Б'єрнсон був призначений директором театру у Бергені. Цю посаду він обіймав два роки, поки не повернувся до Християнії. З 1860 по 1863 рік він багато подорожував всією Європою. На початку 1865 року він почав керувати театром Християнії, де поставив свою комедію «Молодята» (De Nygifte) і ро-мантичну трагедію «Марія Стюарт у Шотландії» (Maria Stuart i Skotland). 1870 року Б'єрнсон опублікував свої «Поеми і пісні» (Digte og Sange) та епічний цикл «Арнлют Геллін» (Arnljot Gelline).

Б'єрнстєне Б'єрнсон

Орлине гніздо

Уривок

Енрегор – невеличке село серед високих гір. Розташувалося воно вздовж розлогого, родючого видолінка, перерізаного бурхливою річкою, що бігла з верховин. Та річка впадала у фіорд, який своїм кінцем упирався в село і відкривав йому клаптик далекого краєвиду.

Звідти й заплив у видолинок той чоловік, що перший оселився тут. Його звали Енре, і від нього пішов весь тутешній рід. Одні казали, що Енре втік сюди від кари за вбивство, тому і рід його такий похмурий. Інші вважали, що мешканців Енрегора такими похмурими зробили гори, які заступають їм сонце: адже навіть серед літа воно вже о п'ятій годині ховалося за високий кряж.

Над селом нависала неприступна скеля з орлиним гніздом. Знизу добре було видно навіть орлицю, що сиділа в ньому, але ніхто не міг добратися до гнізда. Орел часто ширяв над селом і хапав то ягня, то козеня, а раз навіть напав на малу дитину і поніс її з собою. Тому люди завжди відчували загрозу, поки на скелі було гніздо. Та не знаходилося нікого, хто б зважився вилізти туди і скинути гніздо додолу. Казали тільки, що в давнину якимось

двом братам пощастило було розвалити орлине гніздо.

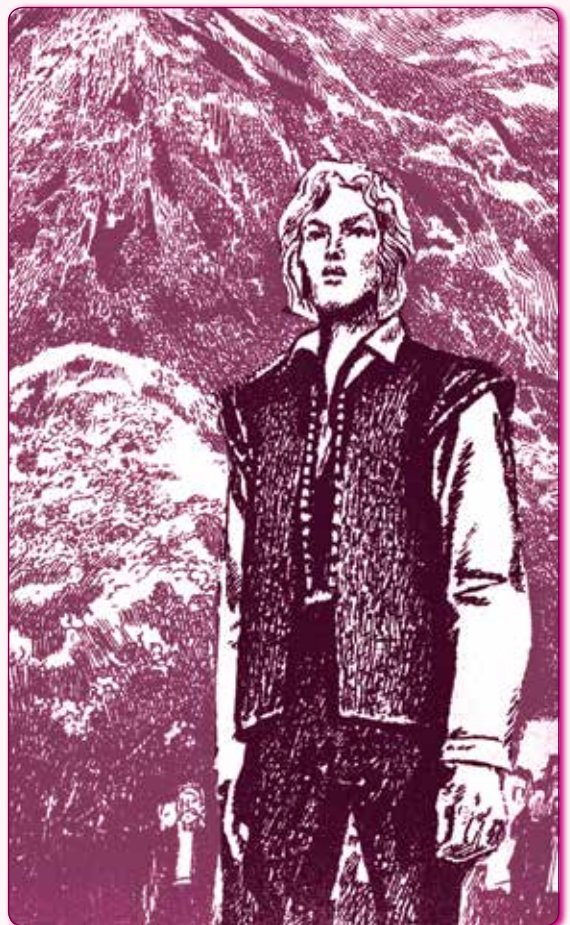
Коли зустрічалися двоє енрегорців, то неодмінно зупинялись, задирали голови й заводили про нього мову. Серед них не було такого, що не знав би, коли цієї весни орли повернулися до гнізда, якої і кому вони завдали шкоди і хто останній пробував добратися до них. Хлопці змалку вчилися лазити по кручах і по деревах, мірялись між собою силою і спритністю, мріючи коли добратися до гнізда, як ті двоє братів у давнину. Коли їм траплялось зустріти хлопців з інших сіл і між ними доходило до бійки, вони завжди перемагали, бо в інших селах не було орлиного гнізда і їхні супротивники не мали чого лазити по кручах.

На той час, про який тут мовиться, першим серед енрегорських хлопців був Лейф, що не належав до роду Енре. Кучерявий, з маленькими зіркими очима, він був заводієм у всіх па-

рубоцьких розвагах і дуже подобався дівчатам. Він нахвалявся вже віддавна, що колись добереться до орлиного гнізда, та старші люди вважали, що то тільки гучні слова.

Це ще дужче підохочувало хлопця, і він, не чекаючи, поки дійде найбільшої своєї сили, надумав лізти на скелю. Надумав одного недільного ранку на початку літа, коли орлята, мабуть, ще лише вбивалися в крильця. Під скелею зібралось чимало людей. Хлопець почекав, поки орлиця вилетить з гнізда, тоді виліз на дерево, що росло на кручі й нависало над проваллям, і з нього почав братися вгору.

*Переклад з норвезької
Ольги Сенюк.*

Куточок кулінарії

Омлет по-грузинськи

Омлет: рецепт грузинського борано, за яким нагодуєте усю сім'ю Фото:

Омлет є одним з найпопулярніших сніданків серед українців. Приготуйте грузинський варіант цієї страви під назвою борано.

Омлет треба запікати в духовці з великою кількістю сулугуні.

Інгредієнти:

Яйця курячі – 6 шт.
Сир сулугуні – 150 г
Молоко – 200 мл
Олія соняшникова – 20 мл
Сіль за смаком

Для форми:

Масло вершкове – 20 г

Як приготувати:

Розігрійте духовку до 150°C., підготуйте форму. Велику форму для запікання змастіть маслом.

У миску розбийте яйця, злегка збийте виделкою. Потім влийте молоко та олію, знову збийте вінчиком.

До яєць натріть сир. Усе перемішайте виделкою. Вилийте яєчну суміш у форму.

Випікай 20-25 хв до готовності. Дверцята духовки відкривати не можна, щоб омлет не осів. Але після запікання він трохи зменшиться.

Ліна Костенко Телеграма-блискавка

Вночі за вовчими ярами
зайці давали телеграми.

І прочитала так сосна:
«Чекайте квітами Весна».

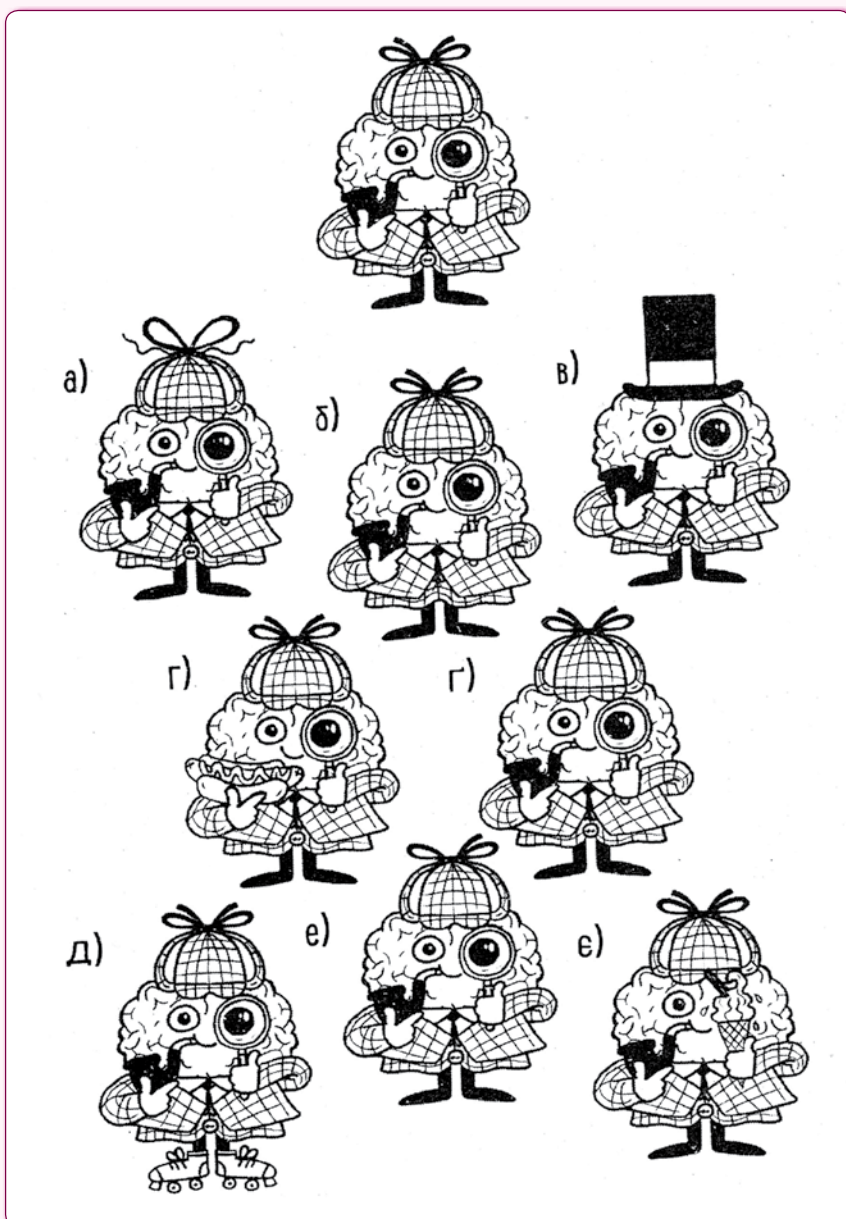

Борис Остапенко

Квітень

Від сонця, як зайчатко сіре,
Сховався за пеньочком сніг,
Та скоро квітень, юний, щирий,
Затрубить у зелений ріг.

Відчинить грім рипучу браму –
Й сівалки рушать за село,
Щоб золотистими нитками
Пришити до землі тепло.

Чи зможеш ти розв'язати цю головокрутку, як Шерлок, знайшовши пару для зображення нижче? Зображення можуть здаватись однаковими, однак лише одне з них ідентичне. Обведи правильну відповідь.

Виставка Великодніх писанок в Ужгороді.

Євген Шморгун

Добре діло

Того дня ми стільки набачилися... Була весна, ліс прибрався, мов на оглядини, всіма своїми приладами вигравав проти сонця. Мерехтіло в очах від розмаю квітів, приємно паморочилася голова від запаху молоді листви, від пташиного пересвисту.

Тоді й трапилася ця зовсім незначна пригода. Як переходили видолинок, Інна відчула, що за ногу її щось шарпнуло. Глянула – а це нога потрапила в сильце.

Було сильце із тонкої линви. Років з п'ять чи й більше тому якийсь браконьєр, мабуть, поставив його на заячій стежині, примотавши кінцем до молодого дубка. Хтозна, чи потрапило коли в нього необачне звірятко, а от дубкові вийшла від того велика шкода: линва глибоко врізалася в стовбур і не давала деревцю можливості рости.

Ми трохи помарудилися, але таки розмотали заплуту і швиргнули іржавий шмат линви на дно ярка в зарості анемони...

От і вся пригода. Здавалося б, давно пора їй забутися. А Інна ні-ні та й скаже:

– Пригадуєш, як дубка визволили?

А все тому, що ми тоді не просто провели у лісі хороший весняний день, а й зробили хоч маленьке, але добре діло: визволили деревце.

Лідія Повх

Писанки

Свічка, писало, рушник,
Купіль кольорова...
Розписали – у барвник!
Писанка готова.

Чом же в бабці писанки –
Не відвести ока,
А у мене – кривульки,
Ляпанці широкі?..

Каже бабця:

– І мені

Просто не дається.

Вчись, дитино,

день при дні

І малюй від серця.

Петро Сорока

Свято

Навіть в вовка

кров застигла,

Як почув він голос тигра.

І даремно, бо з дїброви

Той виходив не на лови.

Він сказав – У мене свято –

Народилось тигрєнятко!

Всіх запрошую в гості,

Приходіть, ми звірі прості.

І прийшли, і прилетіли

Всі, що в мирі жить хотіли.

І були пісні, і танці

Й розійшлися тільки вранці.

Виростає же, тигрєнятко,

І любі усіх, як татко,

Бо це щастя, коли звірі

У добрі живуть і мирі.